

POROČILO

izredne seje Odbora 133 namestniki v sredo 3. decembra 2008

Odbor 133 namestniki se je v sredo 3. decembra 2008 sestal na izredni seji. Seja je bila namenjena obravnavi Večstranskega trgovinskega sporazuma o boju proti ponarejanju in piratstvu (Anti-counterfeiting Trade Agreement-ACTA). Seje so se udeležili _____, - Ministrstvo za gospodarstvo, _____ - vsi iz Stalnega predstavništva RS v Bruslju.

Francosko je predsedstvo sklicalo izredno sejo Odbora 133 kot pripravo za pogajanja za sklenitev sporazuma ACTA, ki se bodo nadaljevala v Parizu od 15. do 18. decembra 2008. Namen seje je bil predvsem določiti EU stališča po posameznih poglavjih sporazuma in izmenjati stališča :

- kazenske določbe: Po usklajevanjih v okviru skupine (JHA- Justice and Home Affairs) je francosko predsedstvo pripravilo končno verzijo kazenskih določb (criminal enforcement), ki je bilo razdeljeno na seji (_____ Rev 1 Dropein 90 WTO 218 PI 84 z dne 3. december 2008). Zadnji osnutek se od prejšnjega (21. nov 2008) razlikuje v tem, da je v novem predlogu ločen zaseg (seizure) od konfiskacije. Predsedstvo bo predlog predstavilo na _____ pogajanjih kot »non paper predsedstva (brez footnote) note saj se zaradi _____ parlamentarnih zadržkov omenjeni dokument ne more šteti za skupno stališče; francosko predsedstvo meni, da se z EU predlogom dviga nivo ambicij _____ predloga z njim bi vzpodbudili razpravo zato morajo ostale delegacije imeti dovolj časa za reakcijo na gradivo. EU bo za naslednjo pogajalsko rundo že imelo skupno stališče glede kazenskih določb.

V razpravi so razpravljajoče države članice pohvalile predsedstvo za delo na ACTI in sklicu seje in ter podale pripombe besedilo. _____ so podale stališče po katerem naj bi se kazenske določbe nanašale tudi na kršitve patentov, modelov in geografskih označb (obseg). Predstavnik _____ se je zavzel za široko, ambiciozno in učinkovito varstvo brez izključevanja posameznih pravic intelektualne lastnine, posebno še geografskih označb. Stališče je podprla _____, po njihovem mnenju je glede obsega sporazuma potrebno še počakati do konca pogajanj. Čim večji obseg varstva zagovarja tudi Komisija. Ostale delegacije so izrazile pripombe na posamezne dele besedila: _____-soglaša s potrebo po natančnejši definiciji sorodnih pravic, _____ - ob črtanju člena 2.20 pregon kaznivih dejanj po uradni dolžnosti iz besedila je bilo izraženo stališče o pomembnosti preгона po uradni dolžnosti zaradi varstva potrošnikov (s tem soglaša tudi _____), predlog _____ za bistveno poseganje v besedilo s črtanjem dveh pod odstavkov v 2.14 členu ni bil sprejet.

- institucionalne določbe: predstavnica Komisije je predstavila pripombe na kanadski predlog o institucionalni strukturi ACTA sporazuma: Komisija naj bo kontaktna točka za EU, Upravna struktura naj bo preprosta in naj ne povzroča dodatnih stroškov, v tem organu naj bodo vključene vse države članice (tudi EU), stališče EU bo podobno kot v Svetu TRIPSA predstavljala Komisija, seje naj bodo vsaj en krat letno v Ženevi sočasno s sejo Sveta TRIPSA, status opazovalca bi se lahko podelil organizacijam kot so WIPO, WTO, WCO, upravni organ naj sprejema odločitve s soglasjem, spori naj se rešujejo preko alternativnih oblik kot so ad hoc arbitražni sistem, glede na to da bo ACTA združevala podobno misleče države je smiselno določiti mehanizem pristopa, države članice morajo imeti možnost izstopa iz sporazuma kot tudi dajanja predlog za njegovo dopolnitev. Upravni organ ACTE bi moral

imeti pristojnost za ustanovitev ne stalnega »task force«, ki bi preučeval in ocenjeval kako določena članica izvaja obveznosti iz sporazuma ter dajanje pomoči novim članicam. Upravni organ bi določal sestavo »task force« predvsem iz vrst izvedencev držav članic.

V razpravi so sicer države članice podprle pripombe Komisije. Med članicami pa ni enotnega mnenja glede vzpostavitve stalne upravne strukture. _____ in _____ sta se v skupnem pisnem prispevku zavzeli stališče, da mora imeti upravni organ ACTE (Oversight Council) poseben sekretariat z okoli 10 osebami, ki bi se vključil od eno izmed obstoječih organizacij (WTO, WIPO, OECD..). Ta sekretariat bi opravljal administrativne zadeve povezane z sporazumom kot so ratifikacije, pristopi, nadzor nad izvajanjem sporazuma. Po mnenju teh dveh držav bi stroški zanašali okoli 2 mio EUR.

Razprava je pokazala, da večina držav članic ni naklonjena ideji za vzpostavitev stalne strukture znotraj ACTA. Dolgoročno bo sicer potrebno ustanoviti kakšen stalni organ, v tej fazi pogajanj pa je to še prezgodaj. Stroški za delovanja sekretariata tudi še niso natančno utemeljeni. Vključitev ACTA v okvir WTO se zdi nekaterim v tej fazi pogajanj nerealna. Po mnenju večine držav članic je pri določanju institucionalne ureditve potrebno upoštevati delitev pristojnosti med državami članicami in Komisijo. _____ je izrazila nasprotovanje, da bi se pri sestavi »Oversight Councila« ne bi upoštevalo enakopravnosti članic in te naloge dodelili izbrani skupini držav. Kontaktne točke naj bodo tudi posamezne države. Članice so na koncu načeloma soglašale in sprejele predloge Komisije EU kot preliminarno stališče pri čemer se bodo izpustili tisti del predloga, ki se nanaša na stalno strukturo. Posebej je bila izpostavljena potreba po ustanovitvi »task force«. _____ je predlagala, da se za reševanje sporov določi Stalno sodišče v Hague. Francosko predsedstvo je ob koncu obravnave te točke povzelo, da ni soglasja o vzpostavitvi stalnega sekretariata tako, da ta dilema ostaja še naprej odprta, za sprejem skupnega stališča je še prezgodaj. Skupno stališče bo pripravljeno po tem, ko bodo materialne določbe bolj jasne.

- Policijsko sodelovanje: Komisija bo pripravila stališče do možnega policijskega sodelovanje (International Enforcement Cooperation and Enforcement Practices), ocenjujejo, da je predlog _____ in _____ z dne 31. julija 2008 je še zelo odprt. _____ je opozorila, da gre sedanji predlog prek EU direktive o uveljavljanju pravic IP saj predvideva objavo sodb. Predsedstvo je povzelo, da je tovrstno sodelovanje je v pristojnosti držav članic ter bo potrebna nadaljnja obravnava na delovni skupini za avtorsko pravo naslednji teden (9. decembra 2008).

- Splošne definicije: Države članice so izrazile različna mnenja o vsebini splošnih definicij: izogniti se je potrebno preveč obširnemu poglavju o definicijah, v definicijah je potrebno določiti obseg pravic (_____), določiti kaj vsebujejo sorodne pravice (_____). Najbolj logično pripombo je podala predstavnica _____, da se to vprašanje obravnava šele potem ko bo znano celotno besedilo. S tem stališčem so soglašale vse ostale članice.

- EU še nima skupnega stališča do »civil enforcement«, Komisija bo zahtevala še dodatna pojasnila od Japonske; ponovno je bilo opozorjeno na problematiko uvedbe civilnih kazni, ki nasprotuje evropski praksi in načelu proporcionalnosti.

- Internet - predlog za poglavje o internetu bo obravnavano na delovni skupini za avtorsko pravo 9. decembra 2008.

Ob koncu razprave je bilo ponovno opozorjeno na preglednost pogajanj, ki ga je nujno potrebno izboljšati z organizacijo različnih konferenc in prek internetnih strani. S tem so se strinjali tudi predstavniki Komisije, ki so opozorili na ameriško zahtevo po varovanju delovnih dokumentov. Države članice so pohvalile zgledno sodelovanje s Komisijo.

Na pogajanjih v Parizu se ne pričakuje obravnava določb o ukrepih na meji.

Ocena:

Obravnave ACTE na izredni seji Odbora 133 namestniki pred naslednjim pogajalskim krogom je bila izredno koristna. Omejeni sporazum je bil obravnavan kot celota tako, da se skupna EU stališča do posameznih elementov sporazuma počasi oblikujejo. Trenutno so med državami članicami EU in Komisijo različna mnenja o vsebini obsega sporazuma saj se pri npr. kazenskem varstvu nekatere države članice (manjši del članic) zavzema za kaznovanje tudi za kršitve patentov, modelov in geografskih označb. Različna so tudi mnenja o vzpostavitvi stalne organizacijske strukture (sekretariata). V tej fazi očitno nič ne kaže nato, da bi države članice EU (ta trditev še bolj velja za _____) bile pripravljene sprejemati obveznosti iz ACTE prek tistih sprejetih v okviru TRIPSA oz. EU direktiv. Po pariškem sestanku lahko pričakujemo prvi osnutek celotnega besedila sporazuma. V primeru uspešnega nadaljevanja pogajanj bi se lahko končala do konca 2009.

Za Slovenijo je posebej zanimiva razprava o civilnih kaznih (punitive damages) kateri možni vključitvi v ACTA sporazum odločno nasprotujejo vse države članice. Slovenija ima takšno določbo v 168. členu ZASP-a zato bi veljalo ponovno preučiti njeno smiselnost.

Zapisal _____

Številka: 511-19/2009-5

Datum: 9. december 2008